

S. CYPRIANUS (ca 210 †258)

DE IDOLORUM VANITATE¹PL
4, 599

XI. [...] Huius igitur gratiae disciplinaeque arbiter et magister Sermo et Filius Dei mittitur, qui per prophetas omnes retro illuminator et doctor humani generis praedicabatur. Hic est virtus Dei, hic ratio, hic sapientia eius et gloria. Hic in virginem illabatur, carnem Spiritus sanctus induitur, Deus cum homine miscetur. Hic Deus noster, hic Christus est, qui mediator duorum, hominem induit, quem perducatur ad Patrem. Quod homo est esse Christus voluit, ut et homo possit esse quod Christus est. 169

S. FELIX I PP. et M. (†274)

FRAGMENTUM²

AD MAXIMUM EP. ET CLERUM ALEXANDRINUM

PL
5, 144

Περὶ δὲ τῆς σαρκώσεως τοῦ Λόγου καὶ τῆς πίστεως, πιστεύομεν εἰς τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, τὸν ἐκ τῆς παρθένου Μαρίας γενηθέντα, ὅτι αὐτός ἐστιν ὁ τοῦ Θεοῦ ἀίδιος Υἱὸς καὶ Λόγος, καὶ οὐκ ἄνθρωπος ὑπὸ Θεοῦ ἀναληφθεὶς, ἢ ἕτερος ἢ παρ' ἐκεῖνον· οὐδὲ γὰρ ἄνθρωπον ἀνέλαβεν ὁ τοῦ Θεοῦ Υἱός, ἵνα ἢ ἕτερος παρ' αὐτόν· ἀλλά, Θεὸς ὢν τέλειος, γέγονεν ἅμα καὶ τέλειος ἄνθρωπος, σαρκωθεὶς ἐκ παρθένου. 170

ACTA MARTYRUM (saec. III)

PG
10, 565

IV. [...] Σαβινιανὸς εἶπεν· Ἐγὼ πάντοτε ταπεινοφροσύνην ἐδιδάχθην παρὰ τῆς ἁγίας παρθένου Χρυσῆς, ἥτις καὶ ἐδίδαξέν με καθομολογεῖν ἕνα 171

PL
5, 143

De Verbi autem incarnatione et fide, credimus in Dominum nostrum Iesum Christum ex virgine Maria natum, quod ipse est sempiternus Dei filius et Verbum, non autem homo a Deo assumptus, ut alius sit ab illo. Neque enim hominem assumpsit Dei Filius, ut alius ab eo exsistat: sed cum perfectus Deus esset, factus est simul et homo perfectus, ex virgine incarnatus. 170

PG
10, 566

IV. [...] Sabinianus dixit: Ego vero semper humilitatem doctus sum a sancta Aura quae me docuit confiteri Dominum meum Iesum 171

¹ Viri docti attribuunt scriptum hoc Cypriano, Novatiano vel Pontio (cf. PLS I, 47). Genuinitatem vindicavit SIMONETTI (Clavis 57; Qua I, 595).

• S. GREGORIUS THAUMATURGUS († ca 270). Vide aliquot locos, sub titulo *Incertus Auctor*, Gregorio attributos.

• PL 3, 1158. PL 4, 248.

• MALCHIO ANTIOCHENUS (saec. III): PG 10, 259.

² Sunt qui censent fragmentum hoc confectum esse ab Apollinaris sectatoribus (cf. PLS I, 73).

Θεόν, τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, τὸν γεννηθέντα ἐκ Πνεύματος ἁγίου καὶ Μαρίας τῆς Παρθένου. Ἐπεὶ χρυσὸς ἡμῖν καὶ ἄργυρος ἢ μαργαρίται οὐχ ὑπάρχουσιν.

S. VICTORINUS Petovionensis M. (ca †304)

DE FABRICA MUNDI

- 172 [...] Quis itaque lege Dei doctus, quis plenus Spiritu sancto, non respiciat corde, ea die Gabriel * angelum Mariae virgini evangelizasse, qua die draco Evam seduxit; ea die Spiritum sanctum Mariam virginem inundasse, qua lucem fecit. PL
5, 312
*313

S. METHODIUS Ep. M. (†311)

CONVIVIUM DECEM VIRGINUM¹

- 173 Cap. IV. [...] Ἡρμοζε γὰρ τὸ πρωτόγονον τοῦ Θεοῦ καὶ πρῶτον βλάστημα * καὶ μονογενές, τὴν σοφίαν, τῷ πρωτοπλάστῳ καὶ πρῶτῳ καὶ πρωτογόνῳ τῶν ἀνθρώπων ἀνθρώπῳ κερασθεῖσαν ἐνηθρωπηκέσαι. Τοῦτο γὰρ εἶναι τὸν Χριστόν, ἀνθρωπὸν ἀκράτῳ θεότητι καὶ τελείᾳ πεπληρωμένον, καὶ Θεόν ἐν ἀνθρώπῳ κεχωρημένον· ἦν γὰρ προπεωδέστατον, τὸν πρεσβύτατον τῶν αἰώνων καὶ πρῶτον τῶν ἀρχαγγέλων, ἀνθρώποις μέλλοντα συνομίλειν, εἰς τὸν πρεσβύτατον καὶ πρῶτον τῶν ἀνθρώπων εἰσοικισθῆναι τὸν Ἀδάμ. Ταύτῃ γὰρ ἀναζωγραφῶν τὰ ἐξ ὑπαρχῆς, καὶ ἀναπλάσσωσιν αὐθις ἐκ PG
18, 65
*68

Christum, qui natus est de Spiritu sancto ex Maria Virgine. Nam aurum aut argentum vel margaritas non me habere scias, nisi Dominum Iesum Christum.

- 173 Cap. IV. [...] Decebat * enim Primogenitum Dei, ac unigenitum germen, id est Sapientiam, primum formato primoque ac primogenito hominum generis homini admistum, hominem fieri. Id enim Christum esse, hominem pura perfectaue deitate plenum, et Deum qui in homine capiatur. Congruentissimum quippe erat antiquissimum aeonum et primum archangelorum cum hominibus versaturum, in antiquissimo primoque hominum inhabitare, id est Adamo. PG
18, 66
*67

■ *Epistola supp. S. Eutychiani Pp.* (saec. III): PL 5, 168, 169 (cf. PLS I, 73).

■ *Epistola supp. S. Caii Pp.* (saec. III): PL 5, 185, 187, 188 (cf. PLS I, 73).

● PG 10, 554. «*Adamantius*» (saec. III exeunte): PG 11, 1717, 1844, 1845. Cf. ALTANER 217. PG 18, 212.

● PL 5, 324. PLS I, 91, 103, 122.

¹ *Sermo de Simeone et Anna* non est Methodii. Cf. BARDENHEWER, I, 220.